

Key Jeli Ujság

Noviszád, 1937 november 22, hétfő

Urednik — Szerkeszti
Andréc Dezsó

18. évfolyam 320. szám

A Népszövetség három egészségügyi oszlopot bocsát Kína rendelkezésére

Francia-japán incidens a hadianyagszállítások miatt

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök Ciano külügyminiszter jelenlétében fogadta Okura bárót, a tókiói olasz-japán társaság elnökét. Okura tolmácsolta Mussolininak Konoye herceg japán miniszterelnök üdvözlését s egyúttal régi japán samuraj-páncélt adott át ajándékképpen az olasz kormányfőnek.

JAPÁN VESZTESEGLAJSTROM

Tókióból jelentik: A japán hadügyminisztérium most adott ki először jelentést arról, hogy a japán-kínai viszály kitérése óta a japán hadsereg hány katonát vesztett. A hivatalos közlés szerint az elesettek száma 16.048.

LEVEGŐBE RÖPITETT KIKÖTŐ

Sanghajból jelentik: Tiencsinből érkezett hír szerint a kínaiak kiűritették Csifu kikötőjét. Visszavonulásuk előtt az összes rakpartokat a levegőbe röpítették, hogy megakadályozzák a japán hajók kikötését.

A NÉPSZÖVETSEG TÁMOGATÁSA

Cenfből jelentik: A Népszövetség — mint ismeretes — úgy döntött, hogy Kínának kétféle svájci frank értékű egészségügyi támogatást nyújt. A határozat értelmében a Népszövetség szakértői november végén utaznak el Kínába. Három mozgó egészségügyi oszlopot alakítanak, pontosan megszabott működési körzettel, megfelelő számú személyzettel, műszaki segédesszűkkel és anyagokkal. Ezenkívül Kínában Járványbizottságot alakítanak, amely a kínai közegészségügyi szolgálat főnökeiből, egy műszaki tanácsadóból és kínai orvosi szakértőkből áll. Az egész intézményért a kínai kormány felelős. A Népszövetség szerepe abban áll, hogy a kínai kormánynak egy évi időtartamra szakértőket és egészségügyi anyagot bocsát rendelkezésére. A járványok leküzdésére alakított népszövetségi orvosi bizottság vezetője dr. Moser zürichi orvos.

JAPÁN ÉS FRANCIAORSZÁG

Párisból jelentik: A párisi japán követség erősen cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Japán azzal fenyegette meg Franciaországot, hogy — megtorlásul a Kínába történt hadianyagszállításokért — megszállja Hainan szigetét. A francia körök az nyugtalanítja, hogy Franciaország Nagybritanniával együtt formáliszerű ígéretet kért Japántól a

francia-indokínai szigetek jogainak tiszteletben tartására és a japán válasz eddig még nem érkezett meg. Párisi közlés szerint Japán eddig helyeselte azt a francia álláspontot, hogy Franciaország tetszése szerint használhatja a hainan-huanfui vasúti vonalat, most azonban bejelentette, hogy megsemmisíti az ezen a vonalon haladó fegyverszállítványokat, mi helyt találnak a kínai határon.

Vasúti tömegszerencsétlenség Spanyolországban

Negyven halott, 150 sebesült

Salamancából jelentik: A spanyol nemzeti kormány külügyminisztériumában átadták Japán jegyzékét, amelyben a tókiói kormány leszögezi, hogy Franco tábornok kormányának Japán részéről történt elismerése a két ország között kötött szerződések alapján történt. Ezek a szerződések a spanyol nemzeti mozgalom óta is érvényben vannak. A jegyzék hang sulyozza, hogy a salamancai kor-

mány képviselője és a japán kormány között mindig teljes volt az együttérzés.

Andalusiában súlyos vasúti szerencsétlenség történt. A szerencsétlenség következtében több, mint 40 ember meghalt és 150 megsebesült. A vonaton legnagyobb részt spanyol hadifoglyok ültek, akiket az északi harcokról szállítottak Andalusiába, az ottani fogolytáborba.

Darányi és Kánya Berlinben

Budapestről jelentik: Darányi magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter szombaton éjjel fél 12 óra tájban érkezett meg a német határra, Passauba. A magyar és német zászlókkal díszített pályaudvaron Sztojai Döme berlini magyar követ, valamint a német díszkíséret tagjai várakoztak, a helyi polgári és katonai hatóságok vezetőivel együtt. Az üdvözlések után a magyar követ és a német kíséret tagjai beszálltak a vonatba. A különvonat éjjel után egy perccel hagyta el a passaubi pályaudvart és elindult Berlinbe, ahova vasárnap délelőtt negyed 11 óra tájban érkezett meg. A magyar kormányférfiakat a

berlini anhalti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták.

A vasárnap reggeli budapesti napilapok behatóan foglalkoznak a kiűszöbönálló magyar-német tanácskozásokkal és megállapítják, hogy a magyar külpolitika alapvetése: békés eszközökkel törni békés célok felé. Ez teljesen összhangban áll a német külpolitika vezető gondolataival és mindkét részről a legrealisabb politika szolgálatát jelenti. Gyakorlatilag ez a külpolitika azt jelenti, hogy a két ország kész méltóságának csorbítatlan megővésével közreműködni minden olyan rendezésben, amely az általános igazság elvén épül fel. Amikor a két ország és nép

baráti viszonya ennyire világos és szilárd, viszont a világpolitika szinte állandóan változó képet mutat, csak természetes, hogy a két ország vezető férfiai alkalmat vesznek ösztönözésére. Ez a találkozás nemcsak a két nép barátságát szilárdítja meg, hanem kétségkívül javára lesz az európai békének és a dunavölgyi helyzet igazságos rendezésének is.

Az új költségvetés összege 12 milliárd és 180 millió dinár

Az alkotmány 102. fejezete értelmében Leticia Dusán pénzügyminiszter csütörtökön nyújtotta be a szkupstinának, illetve Csirics Szeván elnöknek az 1938/39. évi állami költségvetést és az 1936/37. évi zárszámadást. Az 1938/39. évi költségvetés 1 milliárd 270 millió dinárral több lesz az ideinél.

A költségvetésből kerek egymilliárd dinárt népvédelmi és állami gazdasági célokra fordítanak.

A katonaságra és tengerészetre 2,772.165.957 dinárt fordítanak. Az állami adósságok 1,015.073.936 dinárt tesznek ki, az államvasutakra 2,206.842.983, az állami hajózás költségei pedig szintén elérik a két milliárdot. Az utakra 30 milliót irányoztak elő, új tanítók elhelyezésére 12 millió dinárt szavaztak meg.

A múltévi költségvetéstől 1 milliárd 270 millió dináros többletet a hivatalnokilletmények felemelésére fordítják.

A költségvetési tárgyalásokat valószínűleg még december másodikán megkezdik, hogy a nemzetgyűlés elé minél kidolgozottabban terjeszthessék.

Japán hadikifüntetést kapott: 8 ló, 10 galamb, 2 kutya

Tókióból jelentik: A japán hadügyminisztérium hadikifüntetéseket adományozott a mandzsúriai Kwantung-hadsereg keretében szolgálatot teljesített

nyolc lónak, tíz postagalambnak és két hadikutyanak.

Az egyik kitüntetett kutya heves bandeharcok során, golyózáporon át vitt üzenetet egyik csapatától a másikhoz, noha súlyosan megsebesült. A másik kutya, midőn éjszaka egy járőrt kísért, ártalmatlanná tett egy banditát, aki a bozótban oltakodott.

Reggeli levél

Anglia taktikája a legközelebbi háborúban

A Times katonai munkatársa szakszerűen megállapította Anglia háborus célját a legközelebbi világháborúdalomban:

— Lehetséges, hogy háboruba keveredünk olyan ellenféllel, akivel szemben érdekeinket, másszóval a szabadelvű civilizáció folytatásának lehetőségét kell megvédelmeznünk. Hogy e célt elérhessük, nem szükséges, hogy szemünk előtt lebegjen a végkimerülésig folytatandó háború. Igen valószínű ugyan, hogy a velünk szembenálló támadónak a következő céljai lesznek:

- a) A szabadelvű ideálokot védelmező erők megbénítása.
- b) E védelmezők területének elfoglalása.

Nemcsak valószínű, hogy erre fog törekedni a támadó fél, hanem bizonyosra is vehető ez. Mert hiszen más kép nem érheti el célját!...

Anglia célja sokkal egyszerűbb — meggyőzni az ellenséget, hogy a maga elé tűzött feladatot nem oldhatja meg!

Mit lehet tenni ebben az irányban?

a) A világháború befejezése óta folytatott fegyveres bonyodalmak során csak egy döntő győzelmet arattak. Amikor Olaszország legyőzte Abesszíniát. De ebben az esetben magas ipari fejlettségű és jól fegyverkezett állam állott szemben egy teljesen kezdetleges, majdnem fegyvertelen állammal szemben. Egy nagyobb európai háborúban alig képzelhető el ilyen eshetőség.

b) Mindaddig, amíg nem hagyjuk el barátainkat s ennek következményeképpen nem maradunk egyedül, nem lehet józan ésszel feltételezni, hogy a ránk támadó ellenség ilyen módon legyőzhet bennünket.

c) Nem lehet feltételezni azt sem, hogy mi oly súlyos csapást mérhetünk rá, amely egyet jelent az ő végleges vereségével.

Bölcsebb és célszerűbb tehát hadicéljainkat abban megszabni — meggyőzni az ellenséget, hogy a maga elé tűzött feladatot, vagyis a mi megsemmisítetésünket nem oldhatja meg. A modern háború stratégiai és taktikai alakulása arra figyelmeztet, hogy Anglia e hagyományos hadipolitikája a jövőben is helytálló lesz.

L. E. O. Charlton angol repülőrajparancsnok »Veszedelem a felhőkben« című könyve rendkívül sötétnek látja a legközelebbi levegőben lejárvó háborút:

»Vegyük végre tudomásul, hogy a levegőből jövő támadás ellen nem tudunk védekezni. Már csak azért sem, mert a világ leggazdagabb népeinek sincs erre elegendő pénze. Hogy Párizs hárommillió lakosát csak féligmeddig megvédelmezhesék, erre nem kevesebb mint kétmilliárd angol fontra volna szükség. Hol vannak még a többi francia városok! Ha a francia állam egész arany készletét e célra költené még akkor sem tudna biztos védelmet nyújtani lakosainak.«

Ne áltassuk tehát magunkat, — ez a parancsnok véleménye, — a legközelebbi háború olyan mészárlás és rombolás lesz, amilyent a legvadabb képzelet sem tud egyelőre elgondolni. (K. J.)

A franciaországi összeesküvés kapcsolatban letartóztatták a csuklyások egyik vezérét

Párisból jelentik: Az ugynevezett csuklyás-mozgalommal kapcsolatban letartóztatták Moreau párisi mérnököt, egy szövőüzem igazgatóját. A vizsgálat megállapította, hogy a mérnök vezető szerepet játszott a mozgalomban, ő szervezte meg a titkos fegyverraktárakat. Letartóztatták a mérnök fiát is.

A sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy a csuklyás mozgalomba bele van keverve a francia hadsereg néhány tisztje is. A nyo-

zó hatóságok részéről ezzel kapcsolatban megcáfolták azt a híresztelést, hogy a párisi rendőrségem kikérdezték volna a légi haderőnek a francia tengerészeti minisztériumba beosztott 4 tisztjét.

Páris több negyedében ismét házkutatást tartottak, de kevés eredménnyel. Egy Páris melletti községben tartott házkutatás során lefoglaltak 24 ládát, amelyekben nagymennyiségű kézigyránát, töltény és 9 gépfegyver volt.

Bonyodalmak József főherceg birtokainak kétszer fizetett vételára körül

Budapestről jelentik: A lapok közlése szerint a királyi tábla meg erősítette a főudvarnagyi bíróság ítéletét, amely kötelezte József főherceget, hogy egymillió lelt fizessen volt ügyvédjének, Momák dr.-nak. Az ügyvéd annak idején József főherceg megbízásából eladta a főhercegnek a mai Románia területén fekvő birtokait, melyek a békeszerződés értelmében a román állam tulajdonába mentek

át. A vevők így kétszer fizettek: először József főherceg képviselőjének, azután a román államnak. Majd kártérítési pert indítottak Momák dr. ellen. A bíróság el is marasztalta az ügyvédet egymillió lej kártérítés fizetésében. Momák dr. erre viszontkeresetet indított József főherceg ellen ennek az összegnek az erejéig és az ügyben most hozott ítéletet a budapesti tábla.

Változások az olasz kormányban

Rómából jelentik: Királyi rendelettel, hogy Lessona gyarmatiügyi miniszter lemondott. A minisztérium ügyeinek vezetését maga Mussolini vette át. A minisztérium helyettes államtitkárává Teruzzi, a fasiszta milícia volt vezérkari főnökét nevezték ki. Lemondott Ricci helyettes közoktatásügyi államtitkár is, akit a

testületi minisztérium államtitkárává nevezték ki. A kereskedelmi államtitkárságot minisztériummá alakították át és élére Guarneri eddigi helyettes államtitkárt állították. Hivatalosan megerősítik Graziani tábornagy távozását is és azt, hogy helyébe az aostai herceget nevezik ki Etiopia alkirályává.

Pragmatikát és nyugdíj jogosultságot kívánnak a biztosítási tisztviselők

Határozati javaslatot fogadtak el a tegnapi nap megtartott novisztádi gyűlésükön

Tegnap délelőtt a Szibodaszállóban széleskörű értekezletre gyűltek össze anovisztádi biztosítási tisztviselők. Az értekezletet Szrbín Bogdán, a BOTICs elnöke nyitotta meg. Ismertette a biztosítási tisztviselők nehéz helyzetét, majd Vincer Viktor beszámolt a biztosítási tisztviselők mozgalmának eddigi eredményeiről és további céljairól. Szudár biztosítási tisztviselő kifejtette, hogy két főkérvény van megvalósításra:

a) nyugdíjgyű rendezése és a pragmatika.

Zsegerac Uros, a zágrabi központ kiküldötte ismertette az elmúlt kilenc hónap alatt folytatott fáradozásokat. Elmondotta, hogy a biztosító intézetek

a gazdasági viszonyok leromlásakor csökkentették a fizetéseket, de a viszonyok megjavulása ellenére sem emelték fel újból,

így a tisztviselőknek mintegy

hetven százaléka még most is közel harminc százalékkal kisebb fizetést kap, mint hét-nyolc esztendővel ezelőtt.

A nagy tetszéssel fogadott hozzászólások után az értekezlet határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a BOTICs utján mozgalmat indítanak, hogy a biztosítótársaságok kössenek kollektív szerződést alkalmazottakkal és állapítsák meg a szolgálati pragmatikát. A pragmatika megszövegezésénél szolgáljon mintául a Croatia biztosítótársaság tizen-nyolc esztendeje érvényben levő és jól bevált szabályzata.

A szabályzat lefektetésével kapcsolatosan állapítsák meg a biztosítási tisztviselők nyugdíj jogosultságát is, illetve rendezzék a tisztviselők nyugdíjgyűjét.

A gyűlés elhatározta, hogy a határozati javaslatot megküldi többek között valamennyi biztosító társaság igazgatóságának.

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtsd össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk.

Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a ap ellenértékét bélyegben, választóbélyeggel együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

Mire kell hirdetési adót fizetni?

A pénzügyminisztérium adó-osztálya, az eddigi félreértések tisztázására, használati utasítást adott ki az illetéktörvény 8. fejezetéhez.

Eszerint adót (takszát) kell fizetni minden naptári hirdetés után, akár falli, asztali vagy könyvalakban megjelent naptárról van szó. A napilapokban, folyóiratokban, naptárakban megjelent hirdetések után akkor is meg kell fizetni az adót, ha az illető kiadóhivatal nem is fizetett meg a hirdetést s ugyancsak adót kell fizetni a szerkesztői hírekről, közleményekért, ha ezeket az illető szerkesztőség a féllal is megfizetett. Mentések természetesen az adó alól azok a hírek, amelyeket az újságok hivatásszerűen közölnek.

A szállodákban, éttermekben stb. elhelyezett reklám-hamutartók, valamint az étlapon levő hirdetések mentesek a zádo alól, de az ingyen szétosztásra kerülő moziműsorokon szereplő hirdetések a minisztérium reklámnak minősíti, tehát ezek is adó alá esnek. Általában reklámnak tekinti a használati utasítás azokat a hirdetményeket, amelyek az időviszontagságainak ellenálló anyagon jelennek meg.

Nem esnek hirdetési adó alá azok a cégtáblák, amelyek az üzlet épületén vannak, míg a sportpályákon belül elhelyezett reklámok után csak az evévként szokásos illeték tizedrészét kell fizetni.

A használati utasítást a pénzügyminisztérium adó-osztálya megküldte az egyes adóhivataloknak is. Kiegészítve a jövőben követendő eljárással és azokkal a pénzbírságokkal, amelyeket az adó nemfizetése von maga után.

Zita egymillió pengőért házat vásárol Budapesten

Bécsből jelentik: Neue Freie Presse budapesti tudósítója arról ad hírt, hogy Zita exkirályné családja Budapesten nagyobb háztömböt vásárol 1.000.000 pengő értékben. A ráczkevei volt királyi uradalmak parcellázása ugyanis 1.000.000 pengő eredményezett és ezt az összeget fordítják most ingatlanvásárlásra.

HALLÓ!

Párisban egy népgyűlésen Henriot képviselő előadást tartott a De la Rocque ezredes ellen megindított perekéről. A gyűlést a francia szocialista párt tagjai megzavarták. A rendőrség kénytelen volt beavatkozni és erőszakkal oszlatta fel az összejövetelt.

Bernát schauburg-lippe herceg, a holland trónörökös férje, Berlinbe érkezett a nemzetközi vadászati kiállítás megtekintésére.

Ciano olasz külügyminiszter és Villányi Frigyes báró kvirináli magyar követ aláírták a kölcsönös jüzetési forgalom ügyében létrejött és nemrég parafált új egyezményeket.

A Fülöp-szigeteken ismét rendkívül heves forgószél pusztított. Az eddigi jelentések szerint a halottak száma 130, az anyagi kár több, mint 4 millió dollár. Az összeköttetés több vidékkel megszakadt. Sok lakóház összedől.

Anglia és Mexikó között fontos megállapodás létesült a Costarica melletti mexikói olajmezők kihasználása ügyében. Mexikó egymillió font kölcsönt kap, amelynek ellenében az angolok megkapják ennek a nagyon gazdag olajmezőnek kinknázási jogát. Ez volt a legnagyobb üzlet, amelyet idegen érdekeltségek valaha is kötöttek Mexikóban.

A Francia Bank legutolsó heti kimutatása szerint az aranyállomány 58.932 milliárd az előző heti 55.805 milliárd frankkal szemben. Az emelkedés tehát több mint 3 milliárdot tesz ki.

London kvételével egész Angliát 15 élelmezési körzetre osztották be háboru esetére. Skóciába külön élelmezési biztost neveznek ki. A háborus élelmezési tervet már most a legapróbb részletekig kidolgozták.

A párisi Le Jour jelentése szerint 38 ország 108 kiküldötte egyhangúlag elhatározta, hogy az 1940 évi euharisztikus vilákkongresszust Nizában tartják meg. XI. Pius pápa a határozatot jóváhagyta.

Jouhaux, a francia szakszervezeti szövetség főtitkára a szövetség két tagjával Moszkvába utazott. A francia szakszervezeti vezetők Moszkvában arról tárgyalnak, hogy miként vegyék fel a szovjetországi szakszervezeteket a nemzetközi szakszervezeti szövetségbe.

A brazil kormány Vargas elnök elnökletével minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy Brazília megszünteti a külföldi kölcsönök szolgálatára szánt összegek átutalását. A minisztertanács intézkedése a kereskedelmi követeléseket nem érinti.

Az északnyugatindiai határvidéken, Vazirisztánban még tartanak a harcok az angolok és Ipi fakir hűvei közt. Legutóbb a brit csapatok két emberét megölték, nyolcat pedig súlyosan megsebesítettek.

Torino és Milano között két gépkocsis a nagy ködben összeütközött. Két ember meghalt, 3 súlyosan megsebesült.

A varsói opera 450 főnyi személyzete bérkövetelések miatt sztrájkba lépett.

Fütyülök a házkutatásra!

mondja a Magyarországon vadászó Hubert Pastré, a feloszlatoft francia Tűzkereszt Szövetség tagja

Tompáról jelentik: A néhány nappal ezelőtt leleplezett franciaországi jobboldali fegyveres szervezkedéssel kapcsolatban a francia lapok többször írtak Hubert Pastré fiatal földbirtokosról, akinek Franciaországban nagyobb birtoka van, akinek nevét belekeverték a fegyveres szervezkedésbe. A hatóságok is foglalkoztak a földbirtokossal, akiről rövidesen megállapították, hogy jelenleg nem tartózkodik Franciaország területén, hanem körülbelül egy héttel ezelőtt Magyarországra utazott, ahol vadászatot vesz részt.

Hubert Pastré néhány nap óta Tompán tartózkodik, ahol több barátjával együtt napok óta vadászik.

Tompán tartózkodik Hubert Pastré egyik fivére is, őt kértük meg ma reggel hat órakor, mielőtt vadászatra indultak volna, hogy közölje fivérével, hogy beszélni szeretnénk vele a párizsi eseményekről. Hubert Pastré nem akart nyilatkozni, csak amikor értesült arról, hogy tulajdonképpen miről van szó, volt hajlandó a nyilatkozatra.

— A legnagyobb határozottsággal tiltakozom az ellen, — mondotta — hogy a franciaországi fegyveres szervezkedésben vezető szerepet vagy bármilyen sze-

repet vittem volna. Tény, hogy tagja voltam a feloszlatoft Tűzkereszt Szövetségnek, amely a néppfront ellen irányult és a Tűzkereszt Szövetség volt vezéré, De la Rocque ezredes igen közéről ismerem.

A francia földbirtokos látható meglepetéssel fogadta azokat a híreket, amelyek arra vonatkoznak, hogy ellene is vádat emeltek és amikor közöltük vele, hogy kastélyában házkutatást tartottak és fegyverek után kutattak, gúnyos revetéssel a következőket mondotta:

— Fütyülök rá!

Ezután kérdést intéztünk hozzá arra vonatkozólag, megfelel-e a tényeknek, hogy ittartózkodása óta kétszer beszélt telefonon Párizssal?

— Ez megfelel a tényeknek, azonban kizárólag magánügyekről volt szó és főleg vadászati kérdésekről beszéltem párizsi barátaimmal. Valószínűnek tartom egyébként, hogy valakivel összeütköznek. Nálam fegyvert nem is lehet találni, mert vadászfegyvernél egyebet nem tartok és revolveremet soha életemben nem sütöttem el. Nem is zavartatom magam a párizsi hírekkel — tette hozzá — hosszabb ideig maradok itt, mert egyelőre teljesen leköt a vadászat.

297 érettségizett magyar szobaleny és szakácsnő van Angliában

Beszélgetés dr. Adorjánéval, az „úti cselédek“ exportőrcével

Budapestről jelentik: A háborus évek vetették fel a dolgozó nő problémáját, amely azóta sem kerül le a napirendről. A munkanélküli férfiak mellett, ma már ott vannak az állástalan dolgozó nők tömegei is, amelyek nem kis gondot okoznak a hivatalos tényezők előtt, akik mindenképpen azon igyekeznek, hogy megfelelő utmutatással, propagandával, felvilágosítással szolgáljanak azok részére, akik a mai rendkívül nyomott gazdasági életben elhelyezkedni nem tudnak.

Dr. Adorján Sándorné elsőnek propagálta, hogy az állástalan nőink részére külföldön kell megfelelő életlehetőségről gondoskodni. Dr. Adorjanné jobb családok leánygyermekait külföldre, elsősorban Angliába »exportálta«, még pedig háztartási alkalmazottként.

KÉNYSZERŰSÉGBŐL...

Hogy ez az elhelyezkedés megfelel-e, arról lehet vitatkozni; a lényeg azonban az, hogy a középosztály gyermekei tisztességes, becsületes munkával Albion földjén nemcsak a mindennapi kenyeret, hanem azon túl is kis tőkét gyűjthetnek, amely a mai nincstelen világban nem megvetendő.

Dr. Adorjanné már három esztendeje foglalkozik magyar lányok elhelyezésével Angliába.

297 magyar diplomást és középiskolát végzett leányt helyeztet el Angliába: szobalány, minden, főzőnő és szakácsnő minőségben.

— A tavasszal kint jártam Londonban — mondja dr. Adorjanné — személyesen akartam meggyőződni, hogy milyen a helyzetük a magyar leányoknak. Beszéltem munkaadóikkal. Megnéztem lakásukat, élelmezésüket. Állíthatom, általános szeretet veszi körül, megbecsülik, valósággal családtagnak tekintik őket. Tisztában vannak az angolok, hogy

kényszerűségből vállalkoztak a magyar urilányok erre a pályára

Nem is éreztetik velük, hogy magukkal nem egyenlőknek tekintik. De természetesen Angliában sem fenéki teffel az élet. Aki háztartási alkalmazottat tart, az megkivánja, hogy alkalmazottja dolgozzék.

— Szerencsére leányaink ezt tudják és nem is élnek vissza a helyzettel. Komolyan veszik munkájukat. Nem kívánnak megkülönböztetést az angol háztartási alkalmazottakkal szemben, ez azután teljes mértékben kivívta a szimpátiát a magyar leányokkal szemben.

— Hogyan történik a leányok elhelyezése? — kérdeztük.

— Az egyik család a másiknak

ajánlja, hogy forduljon hozzám és én kész örömmel teljesítem kívánságukat. Annál is inkább, miután tudom, hogy igen sok szükségben szenvedő magyar leánynak sokszor megváltást jelent az Angliába való elhelyezkedés.

MIT IRNAK A DOLGOZÓ URILÁNYOK?

Dr. Adorjanné leveleket mutat, amelyek a csatornán tulról érkeztek.

— Olvassa el ezeket a leveleket, meggyőződhetik, hogy mindannyian hálatelten emlékeznek reám, amiért nyugodt, békés existenciát teremtettem számukra.

Egy nyugalmazott magasállású állami tisztviselő leányának levele kerül elsőnek a kezünkbe, aki így ír:

»Woodfordban vagyok gyáros-familiánál, ahol 4 felnőtt és 2 fiatal gyermek van. Egy nagy villában lakunk. Ellátásom kitűnő. Már megértetem magam angolul. Minden kényelmem megvan, hetenkint van kimenőm, amikor teljesen szabadon rendelkezhetem időmmel.«

Egy másik levél egy »mindenes szakácsnő« írja Chesham-ból. Olyan aranyos jó emberekhez kerültem, hogy sohasem kívánhattam volna magamnak annál jobbat. A főztem nagyon izlik. Különösen a magyar fészttákkal van nagy sikerem. Ugy féltetek, mint valami drága kincset.

Egy volt középiskolai tanárnő levele, aki Manchesterben él:

Már az állomáson vártak rám. Kissé nehezen szoktam bele az új környezetbe. Urnőm nagyon kedves.

Néha meginvital klubjába 5 órai teára, ilyenkor teljesen egyenrangunak tart magával és sohasem érezteti, hogy fizetett alkalmazottja vagyok.

Vannak a levelek között azonban kevésbé jók is. Egy érettségizett urilány, aki időközben már hazajött, írja a következőket: Nehéz és durva munkát végeztem velem. Nincs arányban azzal a fizetéssel, amit nekem nyújtanak.

— Kérem nem csupa angyal él a földön. Fel sem tehető, hogy ne akadjon egy-két kellemetlen házi-asszony — mondja szinte mentegetődzve. — Minden a véletlenen mulik, de általában el lehet mondani, hogy a magyar lányok legtöbbször kitűnően érzik magát az angol családknál és ha akad is egy-kettő, akiknek a sorsa nem jó, úgy igyekezem máshova elhelyezni őket, vagy legrosszabb esetben a magyar konzulátus segítségével hazaszállíttatni.

Dr. Adorjanné azzal fejezi be a beszélgetést, hogy ezek az esetek alig jöhetnek számba. Éppen azért most más országokkal is igyekezik felvenni a kapcsolatot, hogy hasonlóan Hollandiába és más kultúrállamokba magyar urilányokat helyezzen el.

Nem bírt hallgatni a feleség verseit: agyonverte

Newyorkból jelentik: Boyer Nelson los-angelesi tengerész szulzóval agyonütötte feleségét. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy felesége, aki szenvedélyes alanyi költőnő volt, állandóan saját verseit szavalta előtte és folyton műveletlen vadembernek korholta férjét, mert nem tudta költészetét méltányolni.

Megbízható a Lebach uradalom személyzete

A jelenlegi alkalmazottak közül senkinek sincs része a betörésben

Nagypál Antal és Német Mária elfogatásával nagy kő szakadt le a Lebach-tanya alkalmazottainak szívéből. A személyzet között igen sokan vannak, akiknek már a nagyszülei is Lebachéknál találtak alkalmazásra, azonban ez a körülmény sem mentette őket a gyanu alól. Az, hogy a kasszaőrök segítségére minden bizonnyal a helyi viszonyokkal ismerős egyén is volt, gyanússá tett mindenkit, aki csak a kastélyhoz tartozott.

A sikeresen lefolytatott nyomozás bebizonyította, hogy igaza volt a csendőrségnek, amikor azon a nyomon indult el, hogy a személyzet, vagy volt személyzet között keresse a tettest, mert

Német Mária tényleg Lebach Gyulánál volt alkalmazásban de néhány évvel ezelőtt.

Német Mária szobalányi minőségben teljesített szolgálatot, azonban megbízhatatlansága és italszeretete miatt egy évi szolgálat után elbocsátották. Az azóta eltelt idő alatt Német Mária teljesen lezüllött. Vadházastársa lett a szűkösben lévő Német Lajosnak, aki még a fogházban megbarátkozott Nagypál Antallal a zamárdi csendőrtiszthelyettes gyilkosával és akivel fogházból való kiszabadulása után egy ideig együtt is éltek Kisbajmokon. Együttlétük alatt tervezték el a kastély kifosztását, amiben nagyon segítségükre volt Német Mária, aki ismerte a pénzszekrény pontos helyét és segítette a tervrajz elkészítésénél.

A nyomozás során annyi adat gyűlt össze Német Lajos ellen is, hogy éppen elegendő lesz hosszabb idei bebörtönzésre. Hármuk közül legbüntelenebb Német Mária, akinek az élet sorsa tett rosszá és vak eszkövévé lett Német Lajosnak. A kastély személyzete ismerte Máriát, sajnálják is, de még is nagyon örünek, hogy kézrekerült, mert így megszabadultak a fojtogaton rájuk nehezedő gyanutól.

A. E. Clouston angol repülőbiztosi Kirby Green asszonnyal Londonból a délafrikai Capetownba repült, még pedig 45 óra alatt, amivel új rekordot állított fel.

Hétfőn hajnalban és színjózanul

Cudar riportot arról, milyen is az olyan, amikor nem olyan, mint amilyen

Annyi szent, ne kíváncsozzék senki riportot írni arról, milyen is az olyan, amikor nem olyan, mint amilyen. Magyarul ezt úgy is lehetne ugyan mondani, hogy milyennek is látja a hétfői hajnal az az elárult lélek, aki átvirrasztotta ugyan az egész vasárnap éjszakát, esti tíz órától egészen öt óráig, anélkül azonban, hogy mélyebben nézgetett volna a keringő poharak mélyére s így színjózanul rója a novemberi dérbén-ködben ásitózó hétfői hajnal. Ne kíváncsozzék még pedig azért sem, mert ugyan mit ér az egész vasárnap éjszaka, ha az ember még csak nem is itta meg azt kötelező kis mennyiséget, amitől vidám szívvel és bölcs beletörődéssel dülöngélhet belé az elkövetkezendő keserves új hétre.

BONYODALMAK AZ ILLEMTAN KÖRÜL

Vakó igazság, magunk is úgy indultunk el hazulról vasárnap este, hogy vidám társaságba megyünk és holt rézszenen térünk majd meg. Hja, de hát ha Adám tervez és Éva kínálgatni kezdi az almát, okvetlenül beleharap, ha még úgy férehuzódik is a szája az izétől szegény Adámnak. Így esett mivelünk is. A vidám társaságban akadt a többi között még egy csinos leányzó, aki olyan szépen tudott nézni a két dióbarna szemével (ha ugyan nem buzavirág-kék szemével), hogy attól egyszerűen annyira megrészegettünk, el is feledkeztünk a borivásról. Persze, tánc, meg amolyan párbeszéd lett a dologból csakhamar. Hanem, hogy, hogy nem, valahogyan nem igen oldódott meg a leányzó nyelve, még bankközben sem igen akart szemünk közé nézni. A nyitány után nem igen értettük a bonyodalmat, mikor azonban bucsuzásra került a sor, úgy reggel öt óra felé akkor kiderült, hogy súlyos illemtani hibába estünk, mivel hogy elfelejtettük a táncrakéréskor megmondani a nevünket. Ezt az a bizonyos éjfekete szempár tulajdonosa úgy magyarázta, hogy nem mutatkozunk be és igen sértve érezte magát önértetében.

GYERÜNK RIPORTOT IRNI

Mikor kitudódott, hogy micsoda iszonyatos mulasztás terheli lelkiismeretünket, akkor pedig, ahelyett, hogy igyekeztünk volna valamiképpen helyreírni a csorbát, csak azért is, mi is nekimakacsokdtunk és még csak meg sem kíséreltük hazáig kísélni a, mit is mondunk, milyen szemű kisasszonylányt? No, persze, mert hisz úgy fogtuk fel, a kislány éppen olyan jól és éppen elégszer hallotta a mi nevünket emlegetni a társaságban, mint ahogyan mi is hallottuk és meg is jegyeztük az ő nevét, mi a csudáért kellett volna akkor még nekünk is erőlködni nevünk elmondásával? Másrészt pedig, hogy ezt a mulasztást mindjárt úgy magyarázzák, hogy nem akartunk bemutatkozni, ez pedig keserves sebet ütött önértetünkön. Mert hiszen mondtunk is és kérdeztünk is mi azon melegében annyi mindenfélét magunkról is és őrla is a táncolás közben, hogy talán még sok is volt, nem hogy a magunk bemutatása szándékának elkerülését lehetett volna föltételezni.

Hát szóval, a kisasszony-lány elment, mi pedig igen nekikeresedetten s egyszerre színjózanul elhatároztuk, hogy most pedig azért is bosszút állunk és elmegeyünk riportot írni Haddtgya meg más is a keserűségünk levét, tesszem föl az a néhány gyanutlan lélek, aki majd minden jobb meggyőződése ellenére olovassa riportunkat.

PICURKA ESZMECSERE AZ ÉJSZAKA FOGALMARÓL

Hajnali öt óra lehetett ekkor éppen, vagyis a hétfői hajnal első perceit mutatta az óra. Mivel hisz régi igazság, hogy a kimaradó embernek esti tíztől reggel ötig mindig csak éjszaka van s csak öt óra után, amikor már hazafelé fordulna, akkor kezdődik a voltaképeni hajnal. Így van ez mindig, vasárnap pedig, amikor a kimaradás, hogy ne mondjuk erkölcsi kötelességünk, különösen így alakul az időszámítási tudomány.

Amint az utcára értünk, habozás nélkül az állomás felé vettük utunkat. Azt már csak a jó Isten tudná megmondani egyes-egyedül, mért is indul a céltalanul lódulni kívánó árva éppen a vasútállomás felé? Azért, mert, öntudatlanul is szeretne kifutni a világból, vagy pedig azért, hogy amint az állomásra ér, nyomban beléssa, hogy mégis csak biztosabb ezen a fődorgolyon, mint a világűrben, ha mindjárt nem is indul éppen rakéta-vonat a Holdba. A valóság azonban mindenesetre az, hogy mi is az állomás felé vettük utunkat.

A LEGUJABB MUNKA-ÉRTEKMÉRŐ

Mivel azonban azt ígértük, hogy azt meséljük el a cudar hétfői cudar hajnalról, amit színjózan szemmel lát az ember, már csak azért is, mert borosfővel mindenki látta már a hétfői hajnal, de színjózanon alighanem igen kevesen mindjárt megemlíthetik, hogy eszünk ágában sem volt öngyilkosnak lenni. Az embernek ugyanis az az erkölése, hogy ha minden különösebb ok nélkül indul a vasútállomás irányába, akkor okvetlenül a legközelebbi vonatot kerekje alá óhajt feküdni. Mi azonban beértük annyival, hogy az egyik munkába utazó napszámos-forma embernek feladtuk a találós kérdést:

— Ha itthon is kapna munkát, akkor is vidékre járna-e dolgozni?

A mi emberünk azonban nem ijedt meg a találós kérdéstől:

— Már, hogy ne utaznék, hallja-e? Így legalább, hogy naponta vonaton megyek, azt gondolom, van valami értéke a munkámnak. Mert ha a fizetséget nézném... — de ezt a mondatot nem fejezte be, csak legyintett a kezével.

OKOSKODÁS AZ ÉGI-FÖLDI VILAGOSSÁGRÓL

Ahogy pedig az állomásról a város központja felé vettük újra utunkat, éppen kezdtek megindulni a villamosok és akkor pislantottak utolsó az égi lámpások. Ne is szidia többet senki a várost az áramszolgáltatással kapcsolatban, mert még az égi lámpásoknál is bőkezűbben világítja az utcákat a villanytársaság. Az utcai lámpák ugyanis még javában égtek. No, de úgy látszik a válság már eljutott az égbe is, hogy ilyen ködös, esuf hajnalon olyan korán leoltotta a csillagokat az égi-fő-világító-mester. Hát, szóval mégis csak a villanytársaság világoossága a fényesebb és bizonyosabb. De persze, az is bizonyos, hogy az égi világítás valami csekélységgel olcsóbb is, mint a villanytársaságé.

KIS KUTYA HALALÁRA

Már a korzón ballagtunk dideregve, amikor furesa kép vonta magára figyelmünket. Épen a képes bolt kirakata előtt, amelynek üvege mögött derűs csendelőnek, egy élénk színekkel megfestett vitorlás hajó, mely egy egyszerű téli tájkép és egyéb vásznak kukukskáltak a világba, itt, mon-

dom a kirakat előtt mozdulatlanul elnyulva feküdt egy fekete szőrű pulikutyája. Első pillanatban azt lehetett volna hinni, hogy elázott korhellyel van dolgunk, mert szája előtt jöcskányi folton nedves volt az aszfalt. Hanem épen arra jött a szemetes kocsi. A kocsi csak leemelte a vasvillát és felémelte ve'e a fekete szőrű pulit. Akkor látszott, hogy kimult a szegény pára, mert merev-dermedten nyult el a vasvillán. A kocsi nem is habozott, hanem mindjárt be is dobta a szemetes kocsiba a pulit, aki ki tudná hogyan szusszantotta ki páráját.

Kissé meghatottan néztünk az elköcögő kocsi után s arra gondoltunk, hogy mennyivel bölcsőbb lenne, ha az elhullt nagyobb kutyákat is csak bedobnák a szemetes kocsiba és nem okvetlenül kednének eltakarításukkal annyit. Hanem rá is jöttünk nyomban, hogy ezt még sem lehetne, mert ismerünk mi akkora kutyákat, nem is egyet, hogy még két szemetes kocsi is kevésnek bizonyulna eltakarításukra.

ÉBRED A VAROS

Később találkoztunk néhány becsületes polgárral is, akik derekas vasárnap éji ivás után igyekeztek hazafelé. Nem is olyan nagyon igyekeztek ugyan, tetszett-e nekik az utca hűs levegője vagy az otthoni félreértéseket óhajtották elodázní nem tudom, de valóság, hogy a járda egyik feléről a másikra és másiktól az egyre sétáltak unostalan, mert lehet mindig a leggyorsabb, de nem mindig a legegyszerűbb is az egyenes út.

Azok, akik tunya alvással töltötték az éjszakát s irodákba, üzletekbe voltak menendők, most fordultak befelé mormogva a falnak, hogy ötpercet még szunyókálnak az ágyban, hisz elég 'ez aztán is szembenézni avval a gondolattal, hogy brr, hétfői reggel van. A Dunaparra kerültünk, ahol vakvágányon álldogáló teherszállító kocsikból lassan kisurrantak az éjszakai potya-vendégek.

ÜZLETNYITÁS

Mikor ismét a városba értünk, nyitogatták már itt is, ott is a boltokat. A trafikosok és hentesek jártak elől jó példával, de nem voltak restebbek a pékek sem. No, meg a most nyitó kocsmák, büffék. Innen is látni mire van szüksége legsürgősebben az embernek. Nem kenyérre és husra persze, hanem a lélekfűstőlő cigarettára, meg arra a bizonyos reggeli pohár pálinkára.

Mi is befordultunk a trafikba. A tulajdonos lelkendezve magyarázta, hogy a rotót feltöltve váltálta, még a tolvajkules is benne volt, de a belső ajtót már nem volt érkezése felnyitni a tolvajnak. Nem is hiányzott semmi a boltból, sőt még ingyen jutott egy pompás tolvajkuleshoz. Mondta is, hogy ha tönkre talál menni, legalább nem kerül semmi befektetésbe, ha jobb foglalkozás után néz.

A kiskocsmába is beugrottunk egy pohár szíverősítőre. Egy holtbázott másnapos vendég erővel ötszázadínrossal akarta volna kifizetni a három pohár pálinkáját, ha a tulajdonosnak lett volna apró pénze. Hja, hétfői volt már visszavonhatatlanul s ugyan ki nyit manapság egy üzletet, hogy hétfői kora reggel ötszázadínrósóból tudna visszaadni.

ERŐS FOGADALOM

Ekkor már hat óra mulott tíz perccel s az utca megkezdte lendülő napi életét. Rohantak a villamosok, gépkocsik is kezdtek feltűnedezni, de még a sarki koldus háromkerűje is sietett helyére gurulni gazdájával.

Mi pedig felmentünk a szerkesztőségbe, lekopogtuk ezt a riportot és szilárdul elhatároztuk, hogy a jövővasárnap i zsebpénzünkhez hozzácsapjuk ezt a most megtakarított kis valutát is s ha ezuttal színjózanul virradt ránk a hétfői hajnal, a jövő hétfői reggelének kétszeres kárpótlást adunk.

Mert hiszen érdemes józannak lenni? — mi is —

Szeged városa villát vásárol Szentgyörgyi profeszornak

Szegedről jelentik: Szeged város vezetősége a társadalmi előkelőségek bevonásával értekezletet tartott, amelyen arról tárgyaltak, hogy a Nobel-díjas Szentgyörgyi Albert tanárt miképpen ünnepelje a város. A város javaslata, az hogy a december elején összeülő közgyűlés keretében díszpolgárrá választják Szentgyörgyit. A közgyűlésen javaslat fog elhangzani arról is, hogy a város vásároljon villát állandó lekhelyül Szentgyörgyi professzor számára. Ezt a villát »C« villának neveznék el. Szó van arról is, hogy az állam tudományos intézetet állít fel Szegeden, hogy Szentgyörgyi abban folytathassa tovább kutatásait.

Igazgatósági ülés telefonon

A magyar posta érdekes újítása

Budapestről jelentik: Hivatalos közlés szerint a magyar posta ismét érdekes újítás bevezetését határozta el. December 16-ától kezdve csoportos beszélgetések lebonyolítására is alkalmuk nyílik a budapesti előfizetőknek. Kívánságukra egyszerre több állomással is összeköti őket a telefonközpont, úgyhogy akár igazgatósági ülés, orvosi konzilium, politikai konferencia sőt esetleg női zsur is megtartható lesz ezután a telefon segítségével.

San Francisco lángokban

A novisztádi Uránia ezévi legnagyobb filmje

Ma mutatja be az Uránia a San Franciscó lángokban című monumentális filmet, amelyben James Cagney, Margaret Lindsay, Ricardo Cortez, Lili Damita és Donald Woods alakítják a szerepeket. A szereplőket nem kell külön bemutatni, valamennyiük neve márka.

A történet abban az időben játszódik le, amikor San Franciscó a Barbár öbölben nem ismerék a törvényt. Felszabadult szenvedélyek játéka a film, izgalmas, magával ragadó minden jelenetében.

Bat Morgan tengerész abban az időben kötött ki San Franciscó partjain, amikor a legfékeveszetében tomboltak a szenvedélyek. Orozva leütötték és elakarták hurcolni, hogy rabszolgaként eladják, azonban a tengeren magához tért és leítve támadóját uszva megmenekült. Ettől az időtől kezdve Bat az alvilág réme lett. Bonyodalmas veszedelmes harcok után sikerül a gonosztevőknek elfogni Batet és Plazzára viszik, hogy felakasszák, de Jeannek az utolsó pillanatban sikerül kegyelmet könyörögni részére, amit csak úgy adnak meg, hogy Batnek örökre el kell hagynia San Franciscót. A film rendes helyárok mellett ma kezd vetíteni az Uránia.

A legujabb skót vice

Két skót találkozik.
— Ismered már a legujabb skót vice-et? — kérdi az egyik.
— Nem ismerem, de mondd el.
— Ha adsz egy pennyt, elmondom.
— Igazán jó vice, — mondja a másik skót és nagyot nevet.

Halálos vadászszerencsétlenség, vagy gyilkosság?

Egy zsedniki telepes vadászati közben agyonlőtte vadászfarsát

Szuboticáról jelentik: Zsedniken tegnap vadászás közben agyonlőttek egy szuboticiai földbirtokost, s most a rendőri nyomozás hivatott megállapítani, hogy véletlen szerencsétlenség történt-e, vagy pedig gyilkosság.

Megyanszki Száva 62 esztendősen szuboticiai földbirtokos tegnap reggel Zsednikre utazott vadászatra. Milunovics Mane telepes társaságában ment ki a határba. Hogy közben mi történt, azt egyelőre nem tudni. A valóság az, hogy

Megyanszki Szávát halálos lövés érte.

A lövés Milunovics fegyveréből származott, a sörétek aránylag közelről érték Megyanszkit s megölték.

A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy véletlen baleset történt-e, vagy pedig gyilkosságnak esett áldozatul a szuboticiai földbirtokos. Megyanszki holttestét a szuboticiai temető halottasházába szállították, ahol ma felboncolják.

Meg akarta inni a zsirszódát, de inkább hűtlen szerelmese arcába öntötte

Zsirszódás szerelmi merénylet Szentán

Szentáról jelentik: Lucics Milorád, a főszoigabirói hivatal szolgálója régebben hosszabb időn át lakott Bognár Etelka szentai aszonymál albérletben. A lakó és háziasszonya között bizalmas viszony fejlődött ki, azonban később valamiféle nézeteltérés támadhatott mert Lucics elköltözött, s Bognárné feljelentette, hogy magával vitte háromezer dinárját. A vád megdőlt, s a bíróság Bognárnét ítélte el hamis vád emeléséért.

Szombaton Bognárné Fajka Lajos nyugalmazott járásbírói szolgáló lakására hívta meg Lucicsot azzal, hogy egy öltöny ruháját a régi lakásában hagyta, s majd átadja neki. Lucics gyanútlanul megjelent a tállakán. Amint a szobába lépett az asszony tömény zsirszódát

öntött Lucics arcába.

A zsirszóda a szerencsétlen ember jobbszemét nyomban kiégette, az arcát pedig teljesen elégtelenítette.

A rendőrség a merényletet letartóztatta. Meglehetősen cinikusan viselkedik. Kijelentette, hogy

eleinte ő akarta meginni a zsirszódát, de azután meggondolta a dolgot és úgy találta, hogy jobb lesz ha a zsirszódát hűtlen szerelmese arcába önti, legalább nem szeretik majd a nők.

A bosszualló szerelmezt őrizetbe vették, s beszállítják a szuboticiai ügyészségre. A szerelmi dráma áldozatát Lucicsit is ide szállították, mert Szentán nincs szemspecialista, Lucics sérülése pedig különleges kezelést igényel.

Egy film főszereplőit és dublőzeit kísérteties' végzet üldözi

Tragikus szerencsétlenség érte a harmadik Codona-fivért is

Párisból jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt a Medrano-cirkuszban. A szerencsétlenség áldozata egy még ma is ismert nevű artista: Lalo Codona, aki fivérével, Alfredo Codonával és sógornőjével, Lillian Leitzellel együtt az annak idején nagy hírű »Trapéz Királyai« néven szereplő trüppöt alkották. A trapéz királyainak még életben levő tagja, Lalo Codona elhatározta, hogy visszavonul a cirkuszi szereptől és megpróbálja a lehetetlent: elkerülni a reá leselkedő végzetet.

Még egy szerződést kellett csak lebonyolítania

a Medrano-cirkuszban és vasárnap merész mutatványok után összetört tagokkal, életveszélyes sérüléssel zuhant a cirkusz porondjára...

A DUBLŐZÜK

A három Codonának, a trapéz királyainak végzete 1927-ben kezdődött. Mindaddig sikert sikerre halmoztak, tekintélyes vagyont gyűjtöttek, mert versenytárs nélkül állottak a cirkusz birodalmában bámulatos mutatványukkal, a híres

duplaszaltóval. Ez a szám abból állt, hogy a hármass trüpp két tagja, a nő és az egyik férfi egyszerre lendültek ugrásba a trapéztól, ugrás közben a másik férfi — aki a trapézon maradt —

a levegőben elfogta a fölötte suhanó nőt és az ugrás irányától eltérítette az ellenkező trapézra.

Ennek a szédítő, lélegzetelállítóan izgalmas mutatványnak köszönhetőek világsikerüket és a trapézművészek sorsát 1927-ig sikerült elkerülniük.

Ekkor Dupont, az ebben az időben híres filmrendező szerződtette őket a Varieté című film dublőzszerpeinek eljátszására. A film főszerepeit Putty Lia, Emil Jannings és Warwick Ward játszották.

A film története az artisták világában játszódott és a nagy jelenetet a három Codona játszotta le a főszereplők helyett. A film azzal végződött, hogy a cirkusz porondján halálos szerencsétlenség éri a főszereplőket és a három Codona vérfa-gyaszító élethűséggel játszotta a dublőz-szerepet. Főszámukkal, a dupla-

szaltóval, produkálták magukat a filmen is, de ezzel a szereplésükkel mintha kihívták volna maguk ellen a végzetet.

Sorsuk kísértetiesen kapcsolódott a három filmszínész sorsához, akiknek szerepét a filmen eljátszották.

Elsőnek Putty Lya távozott el tragikus körülmények között az élők sorából.

Néhány nappal később dublőze, Lillian Leitzel, a Codona-fivérek híres partnernője, egy kopenhágai kabaréban, ahol egyedül lépett fel, lezuhant a trapéztól, amely összetört alatta és az artistanő halálra zuzta magát.

A »Varieté« főszereplői közül Putty Lya után Warwick Wardot is tragikus sors érte. Fogorvosánál volt és

kezelés közben a fogorvos hirtelen megőrült, revolvért rántott és több lövést adott le páciensére.

A golyók nem találtak, de Warwick Ward az izgalom következtében súlyos szívbajt kapott, ami rövidesen halálát okozta.

Az ő szerepét a filmen Alfredo Codona játszotta, akinek felesége röviddel azelőtt életét veszítette mutatvány közben. A Codona-fivérek betanítottak egy fiatal artistanőt a nehéz szerep eljátszására és egy este a megviselt idegzetű Alfredo Codona lezuhant a szédítő magasságból. Válltöréssel uszta meg a katasztrófát, de vállcsontja soha többé nem forrt össze.

KETTŐS TRAGÉDIA

A két Codona-fivér megrettent az újabb szerencsétlenségtől és elhatározták, hogy lemondanak további artistakarrierjükéről. Észak-Amerika egy kis városába vonultak vissza, ahol Lalo Codona időtöltésből a nehéz számra betanított egy fiatal amerikai fiut. A fiatal ember rendkívül ügyesnek bizonyult, Lalo Codona ismét kedvet kapott a nehéz mutatványra és bár új partnernője, akit fivére feleségül vett, nem volt hajlandó követni, két évi munkával egy másik artistanőt betanított a produkcióra és ismét elindult a sikerek útján.

Fivére, Alfredo Codona és felesége egyedül maradtak a kis amerikai városban, ahova egyre-másra érkeztek a hírek a Codona-trüpp világsikeréről. Alfredo Codonát a féltékenység kinozta, azt hitte, hogy felesége csak szánalomból maradt mellette és titokban vágyódik a cirkusz és a siker után,

egy heves jelenet után agyonlőtte a fiatalasszonyt, majd öngyilkosságot követett el.

Ez a megrendítő dráma ez év augusztusában történt. Ezután határozta el Lalo Codona, hogy most már végérvényesen visszavonul a művészettől, mert félt fivére és két sógornője sorsának megismétlődésétől. Utolsó szerződését azonban még le kellett bonyolítania és most sulyos szerencsétlenség érte: miután már visszarántotta a trapézra a feje fölött repülő partnernőjét,

elvesztette egyensúlyát és lezuhant.

Teste átszakította a védőhálót és súlyos sérüléseket szenvedett. Az orvosok véleménye szerint most már végérvényesen le kell mondania művészi karrierjéről.

A Varieté című film színészei és dublőzei közül csak Emil Janningsot kímélte meg a kegyetlen végzet.

HIREK

— **Vacsorát rendez a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet.** A Katolikus Jótékony Nőegylet folyó hó 27-én fél 9 órai kezdettel hideg vacsorát rendez a Beltéri Katolikus Kör disztermében. Hangulat esetén tánc. Az est tiszta jövedelmét a szegények karácsonyi felruházására fordítják. Vendégeket szívesen látnak.

— **Halálozás.** Szentán 62 esztendő korában elhunyt Papp Máté tekintélyes gazda, aki régebben a politikai életben nagy szerepet játszott, mégpedig a függetlenségi pártban.

— **Az országosan körözött Német Lajos és társa Csantavir körül bujdosnak.** Német Lajos, a gyilkos kasszafuró és ismeretlen társa Csantavir környékén bujdosnak. A napokban az egyik korcsmárhoz betért egy ismeretlen férfi, aki azonban nagyon ismerősnek tetszett a korcsmáros előtt. Amint enni és innivalóval szolgálta ki, megemlítette a férfinak, hogy ismerősnek találja, mire a vendég nevetve mondta, hogy no, hát akkor csak gondolkozzon. A vendéglős gondolkozott is, de csak akkor jutott eszébe az illető neve, amint már eltávozott. Az ismeretlen Német Lajos volt. Ezt bizonyította egy fegyvertársa is, aki szintén látta Németet és azonnal jelentette a rendőrségnek. A rendőrség és csendőrség erős őrzőjáratot küldött ki a határba, hogy felleljék és átadják az igazságszolgáltatásnak.

— **Csik Ferencet doktorrá avatták.** Budapestről jelentik: Csik Ferenc olimpiai uszóbajnokot szombat délelőtt a központi egyetem disztermében az orvostudományok doktorrá avatták.

— **Topofal hírek.** A zsidó hitközség képviselői rendes havi gyűlésén Havas Jenő elnök beszámolt a hitközség anyagi helyzetéről, amelyet a megjelentek tudomásul vettek. Az elnök javaslatot terjesztett fel egy a templomudvarban létesítendő kut furására és a hitközség legrégebb, elhanyagolt épületének újraépítésére, amit zápos helyesséssel elfogadtak. Pályázatot hirdetnek az üresen maradt rabbiállás betöltésére, ami a topolai járás izraelitáinak régi, hő vágya. A képviselőtestület meleg ovációban részesítette Havas elnököt, lelkes szavakkal dicsérték eddigi munkálkodását és bizalmát szavazták neki.

— **Dugja el utálatos festett körmeit.** Londonból jelentik: Egy londoni rendőrbíró tárgyaláson történt. Tanuvalloást tett egy fiatal nő, akinek a körmei élénk vörösre voltak festve. Valloása közben élénken gesztikulált, úgyhogy a vörös körmei nagyon is jól érvényesültek. A rendőrbíró E. T. Rhymer egyszer csak félbeszakította és így szólt: — Nem lenne olyan szíves eldugni a kezét? Nem bírom nézni azokat az utálatos festett körmeiket. A nő elpirult és hátradugta a kezét, úgy folytatta a vallomását.

— **Ez már igazán válóok!** Az északamerikai Salem-ben a bíróság elválasztott egy fiatal párt és a férjet jelentékeny tartásdíjra ítélte, mert tréfából lyukakat lőtt a fürdőkádra, mialatt a felesége fürdött.

Ít a csoda-étel receptje!

Dr. Bircher londoni orvostanár azt állítja, hogy feltalálta az eszményien tökéletes eledelt, mely egyszerű, izletes, könnyen elkészíthető, olesó és az összes vitaminokat tartalmazza. A csodaétel alkotórészei a következők:

- egy evőkanál méz,
- két evőkanál tejfel,
- két evőkanál forró víz,
- egy evőkanál zabliszt,
- fél citrom leve,
- két reszelt alma,
- egy evőkanál darált mogyoró.

Mindez összekeverendő és frissen felszolgálendő. A tudós azt állítja, hogy összes betegei, kiket ezzel a keverékkel táplált, az első naptól kezdve hirtelen és erősödtek.

— **Templomfosztogató gyereket fogott a csantaviri rendőrség.** Csantavirról jelentik: Pénteken délután három 9—10 éves elemiskolás fiú bement a katolikus templomba és amint látták, hogy nincs ott senki rajtuk kívül, felfeszítették az egyik perselyt és az benne levő pénzt szétosztották egymás között. Amint kifelé haladtak, nagyon megtetszett nekik az egyik templom dísz és megkezdték leszerelését. Már majdnem befejezték bűnös munkájukat, mikor egy asszony tért be a templomba ájtatosságra, de amint meglátta, hogy a gyerekek mit csináltak, azonnal a plébániára sietett és jelentette az esetet Takács Gáspár plébánosnak, aki a templomfosztó kisfiúk ellen feljelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség szombaton délelőtt elfogta a fiúkat, megtalálta náluk hiánytalanul a pénzt és a díszet is, szüleik ellen pedig megindították az eljárást.

— **Vrbászi hírek.** A novivrbászi protestáns Leányegylet november 28-án este fél nyolc órakor adventi ünnepséget rendez az evangélikus templomban. — A novivrbászi protestáns nőegylet december 8-án rendez első teaestjét a Greifenstein-szállodában. — Az Ipartestület vezetősége megbízta Szauer Frigyes nyug. tanitót, hogy a jövő évben 50 éves fennállását ünneplő Ipartestület történetét, melynek 1914-ig huszonöt éven át volt jegyzőkönyvvezetője, megírja. — A Kulturbund ifjuság műkedvelői közkívánatra november 27-én este megismétlik „Az örökség” című szindarab előadását az Ipartestületben. — A metodista templomban november 23—28 között M. Funk leipzig-i misszionárius missziós esteket rendez.

— **Ivóvilágbajnokság.** Londonból jelentik: James Donowho earlislei község ivóvilágbajnoki címének megvédésére négy pero ötvenhat másodperc alatt 2 és fél liter sört ivott. A korcsmáros ellen, akinek kocsmájában a rekordvédő ivás lefolyt, italmérési kihágás címén eljárás indult. A tanuként kihallgatott Donowho előadta, hogy éppen akkor „nem volt jó formában”, mert előzőleg már öt liter sört kebelezett be.

— **Spanyolország leghíresebb matadora feleségül vette az ambroziai márkilányát.** Dominigo Ortega, Spanyolország leghíresebb matadora az elmúlt héten titokban házasságot kötött Maria del Carmen Piával, az ambroziai herceg 26 éves lányával. A márkilány egy bikaviadalon látta meg a jóképű matadort, az ismeretségéből hamarosan szerelem lett, mely a múlt héten happy enddel végződött. A márkilány állítólag bele-nyugodott a változathatatlanságba.

— **Világító rendőrsapka.** Bécsből jelentik. Egy feltaláló világító sapkát ajánlott fel az osztrák rendőrségnek, az éjszakai szolgálathoz való bevezetésre. A sapka elülső gombjában kisebb villanykörte világít; ennek fényénél a szolgálatot teljesítő rendőr mindkét kezét szabadon használhatja a jegyzőfüzetébe való írásra, vagy valakinek lefogására.

— **Bajosok akarnak lenni a londoni női rendőrök.** A londoni női rendőrség újonchiányban szenved. A jelentkezők hiányát a »Police-women's Review« női rendőrök hivatalos lapja annak tulajdonítja, hogy a rendőrök egyenruhájának rideg egyszerűsége és keyésé tetszetős szabása elriasztja a jelentkezőket. A cikk csinos, vonzó külsejű egyenruháminta bevezetését ajánlja, amely lehetővé teszi viselőjének, hogy minden személyes bája kidomborodjék.

— **Nyugalomba vonul Jack, a kolduskutya.** Jack, a londoni Euston-pályaudvar híres kolduló kutyája nyugalomba vonul, miután több, mint 225.000 dinárt gyűjtött össze a London—Midland—Scotland vaspálya jótékony alapja javára. A kolduló kutyának az a feladata, hogy a pályaudvar közönsége közé vegyül, végigmegy az induló vonatok folyosóján és könyörgő pillantásokat vet az utasokra, akikről addig nem látja, míg valakit nem dobnak a nyakörvön lógó perselybe, Jack elől. Victor, 687.500 dinár gyűjtése után vonult nyugalomba, míg a kolduló kutyák bajnokának I. Roynak nevéhez 775.500 dinár rekordteljesítmény fűződik.

— **Megkezdte működését a csantaviri parkirozóbizottság.** Csantavirról jelentik: A község előjárósága és képviselőtestülete kebelében működő parkirozóbizottság megkezdte működését. A napokban Bakos Antal községi alelnök vezetése mellett bejárták a községet és elkészítették a tervezetet. A tervezet szerint az egész főutcát, illetve a kövesut mindkét oldalát parkirozni fogják. A munkálatok megkezdésére még a korra tavasszal sor kerül és így lassan elérkezik az idő, amikor nyaranta nem kell a csantaviriaknak egészségpusztító port nyelniük. A parkirozásnak legjobban a fiatalok örül, mert eddig minden nyáron, amikor egy-egy autó haladt át a főútcán, a korzóról azonnal a mellékúccába kellett menekülni, mert ellenkező esetben szemücszájuk tele lett porral.

— **Káromkodások gyűjteménye.** Az athéni telefonoskisszonyok a postaügyi minisztérium elé terjesztették annak a tiszter átkozódásnak és cáromkodásnak a gyűjteményét, amelyeket szolgálati idejükben a telefonoktól kénytelenek voltak zsebre venni. A postaügyi minisztérium ezzel kapcsolatban levélben kérte fel a telefonelőfizetőket, hogy próbáljanak jobb modorban kapcsolási kórnál a központtól.

Minden
ASPIRIN
TABLETTAN
a Bayer kereszt

látható!
A hirdetés. S. 181 sz. I. III. 1937 alatt lajstromozva.

— **Megalakult a temerini Iparos Dalárda kuglicsapata.** Temerinben most alakult a második kuglicsapat az Iparos Dalárda keretén belül. Elnök Tóth Szilveszter, alelnök Papp Imre, titkár Bálint Antal, a választmány tagjai: Tényi János, Kozma János, Giricz János, ifj. Vecsera Sándor és Hetzl Mihály. A felügyelőbizottság tagjai: elnök dr. Uvalics Bogdán, tagok Varga Imre bogárné és Skrabán Károly. Az Iparos Dalárda pályáját az alszövetség hitelesítette, s a csapat rövidesen tagja lesz a noviszádi kugli alszövetségnek.

— **Telefonáló halak.** Y. Frolov, az Angliában élő ismert orosz tudós „Hal, amely telefonálásra felel” című feltalárású angol könyvében ismerteti azokat a hosszú és kitaró kísérleteket, amelyekkel bebizonyította, hogy a halaknak is van hallásuk. A medence vizében, amelyben a kísérlet tárgyul szolgáló halak uszkáltak, távbeszélőkészüléket helyeztek el és a csengő megszólaltatásával egyidejűleg villamosáramot boesátoltak a vízbe. A halak a villamos útutól hevesen csapkodni kezdtek és az áram elzárása után ismét megnyugodtak. Ezt a kísérletet heteken át ismételték, majd úgy módosították, hogy valamivel korábban szólaltatták meg a csengőt és csak 40—50 másodperccel később boesátolták a vizbe az áramot. A halak, amelyek már hozzászoktak ahhoz, hogy a csengétszobán a kellemetlen villamoság előhírnöke lássák, a csengétszobán hevesen csapkodni kezdtek, még mielőtt a villamos útutést éreztették volna. A tudós szerint ez világosan bizonyította, hogy a halak is érzékenyek a hanghullámok iránt.

— **Az egész világ minden híreről értesül ORION rádió útján.** GELB vezérképviselet, Noviszád, Kr. Petra II. ul. 23.

— **„Határozza el, hogy kevesebb hűlése lesz a télen.”** Az egyik amerikai lapban olvassuk az alábbi hírdetést: „Határozza el, hogy kevesebb hűlése lesz a télen. Itt a könnyű, kellemes mód. Igyék rendszeresen tejet. Ez az egész. A tej két hűlésgátló áldást hoz. Elsősorban határozott alkalin hatása van. Sőt ennél is fontosabb az, hogy a tej gazdag a fertőzés elleni A) vitaminban, amely segíti Önt, hogy légzési bajok ellen erejét gyarapítsa. És szervezete A) vitamin tartalékot fog elraktározni, úgyhogy az a tej, amit ma megiszik, védeni fogja Önt hónapok múlva is. Kezdje meg a tejjvás szokását ma este. Egy egész pohárnyi védelem.” Rajta, hölgyeim és uraim, tessék még ma elhatározni, hogy az idén télen nem hűlnek meg. Nem kell más, csak erős akarat és — egy pohár tej. Legálább is az amerikai hírdetés azt állítja.

SPORT

megereszt a noviszádi Vojvodina,

a Rádncskl döntetlenül mérkőzött a NAK-ka!

Vojvodina—Petrovgrádi Borac 16:0 (6:0) — Rádncskl—NAK 3:3 (3:3)

A noviszádi alszövetségben befejeződött a bajnoki év őszi fordulójának az egyesületek most régi kötelezettségeiket rójják le. barátságos mérkőzéseket rendeznek Noviszádon tegnap egész sor ilyen barátságos mérkőzés került eldöntésre, nem éppen nagy közönség előtt.

Minden hiába, varázsa csak a díjmérkőzéseknek van, no és természetesen a nemzetközi küzdelmeknek, amelyekben azonban a noviszádi futballközönségnek az idén vajmi kevés, vagy semmi része sem volt.

A Vojvodina tegnap a petrovgrádi Borac együttesét látta vendégül. A barátságos mérkőzéseknek ügyiát-szik Petrovgrádon sem nagy a becsülete, legalább is erre kell következtetnünk a petrovgrádiak meglehetősen lélek nélküli játékaiból és eredményéből. A Vojvodina tizenhat góllal terhelte meg a Borac kapuját, s a petrovgrádi csapat a tizenhat góllal egyetlen góllal sem válaszolt.

A Borac tisztán és kizárólag csak a mezőnyben mutatott néha szemre tetszetős, de valójában meddő összjátékot, amellyel még csak veszé-

lyeztetnie sem sikerült a Vojvodina kapuját. A noviszádi bajnok jól játszott és eredményesen, amint azt a tizenhat gól is igazolja. A mérkőzést Gál vezette. A noviszádi NFK 1:1 arányban döntetlenül mérkőzött a Vojvodina (B) csapatával.

A NAK a Rádncsklval játszott barátságos mérkőzést. Itt sem vették valami tulságos komolyan a játékot ami elég baj, mert elriasztják a közönséget a barátságos mérkőzések látogatásától. Az idő különben is hidegre fordult, ha már kifárad a pályára a közönség és fizet. látni is szeretne valamit.

Az I. félidő elején a Rádncskl szebbnél-szebb akciókkal közelítette meg a NAK kapuját, amelyet védelme ezáltal meglehetősen elhanyagolt. — Vezetett is a Munkáscsapat három góllal, de rövidesen sikerült kiegyenlítenie a mindjobban játékba melegedő kétfeléneknek. A mérkőzést Momirov vezette.

A Jugoszlávia ifjúsági csapata igazolta elismert jó hírét. A noviszádi bajnokjelölt ifjúságot biztosan győzte le 5:1 (3:1) arányban.

A Bata S. K. döntetlenül mérkőzött Szuboticán

Bata S. K.—ZsAK 2:2 (0:0)

Szuboticán tegnap a borovói Bata SK kiváló együttese játszott barátságos mérkőzést a ZsAK kal a szokol-stadionban. A csuszós talajon egyik csapat sem nyújtotta azt, amit joggal elvárt tőle a mintegy ötszáz főnyi közönség. Nagy általánosságban azonban a Bata volt a jobb csapat. Az első félidő változatos iramu küzdelmében Beleszlin hátvéd két biztos góltól mentette meg a ZsAK hálóját.

Szünet után élénkebbé válik a játék, ugylátszik, a csapatok némileg hozzászoktak a csuszós és mély talajhoz. A vezetést a vendég csapat center szerzi meg a 10-ik percben, de Neorcsics néhány perc múlva egyenlít. Ujából a Bata jut vezetéshez és a ZsAK-nak csak kevéssel a befejezés előtt sikerül egyenlítenie Rajicskovics révén keveredésből. A mérkőzést Szegedinszki vezette.

Jó munkát végez a NAK

A NAK tegnap délelőtt 11 órakor tartotta meg XXVIII. rendes évi közgyűlését, amelyen mintegy kileneven tag jelent meg. Pontosan 11 órakor Nagy elnök megnyitotta a közgyűlést, üdvözölte a rendőrségi és alszövetségi kiküldötteket, utána felolvasták a jelentéseket, amelyekből kitűnt, hogy az egyesület élete az elmúlt évben némi javulást mutatott. A jelentések elhangzása után megválasztották a tisztikart, amely így alakult: Örökös tiszteletbeli elnökök: Svraka Ferenc esperes plébános és dr. Vilt Vilmos. Diszelnökök dr. Maros Károly és dr. Matics Milán. Diszalelnökök id. Martin Róbert, Gausz János, Siposs János, Spírka János, Beck János, Giadrossich István, Gumbinger Ferenc, Halmis Gyula és Müllner Gyula. Disztagok özv. Schmidt Rudolfiné és Pájer József. Elnök Nagy

Sándor, ügyvezető elnök Czervész Antal, alelnökök ifju Martin Róbert és Paszt Ernő. főtitkár Barbarics Emil, I. titkár dr. Wagner Péter, II. titkár Haasz Frigyes, jegyző Lerch Jenő, pénztáros Hauswirth György, alpénztárosok Budák L. és Werner Mátvás, felügyelők Martens L. és Schtecher J., sportkapitány Szuszedszky János, a labdarugó szakosztály vezetője Lucianovics Hugó, helyettese Antal Ferenc, az atlétikai szakosztály vezetője Petrovics László, ügyész dr. Popovics Jován, orvosok dr. Knipf György és dr. Szentiványi Rudolf, háznagy Göttel János. A harminctagu igazgatótanács tagjai lettek: Barta Vilmos, Blazsek József, Czoczek Pál, Fehér György, Gausz Viktor, Haits István, Heterle Hinkó, Hósek Ignác, Juranics József, Klamfer Imre, Klemm Károly, Nagy Ferenc,

Noszák István, Poljákovics István, Radoszávlyevics Lajos, Schubert László, dr. Schultész Ferenc, Spiller Lőrinc, Stansel Sándor, Tomán István, Thurzó János, Weinhöpel Győző, dr. Wagner Károly, Zahnbauer Ottó, Heim N., Pandurovics György, Preszeda János, Vlavovics Krisztián, Wagner Ferenc és Dietrich Fülöp.

A jelentésekből kitűnik, hogy a NAK-nak nincsen adóssága, a pénztári állomány 3.178.50 dinár.

A sajtónak a közgyűlés köszönetét fejezte ki. A kerékpáros szakosztály június elején alakult és a rövid idő alatt nagyon szép munkát fejtett ki, több jó sikerült versenyt rendezett. A labdarugó szakosztálynak 74 aktív játékos van.

Az első csapat 38 mérkőzést játszott, 19-szer győzött, tizennégy-szer kikapott és 5 mérkőzése el-

döntetlen eredménnyel végződött. A 38 mérkőzésből 15-öt vidéken játszottak le. A gólok aránya 85:81. A 38 mérkőzést 32 játékos játszotta és ezek közül Lerch I. 37, Kotrba 36, Sovén és Thurzó 34, Haasz és Franck 33, Kovács 31, Bódy 28 és Szilágyi 27-szer játszottak. A gólokat Kovács 13, Bódy 12, Tomesányi és Thurzó 10, Franck 9, Nagy 6, Welker és Zolics 4, Kurunczi 3, Horváth és Lerch II. 2, Haas, Bartha Verbanec és Kiss pedig egy-egy gólokat adtak.

Az I/b csapat 11 mérkőzést játszott, hatot nyert, egy döntetlen eredménnyel végződött, négyet elveszített.

Az ifjúsági csapat 20 mérkőzést játszott, 15-öt nyert, egyet döntetlenül végzett, négyet veszített.

Az ifjúsági B-csapat 15 mérkőzést játszott. A gyűlés minden zökkenő nélkül ért véget.

A híres ökölvívők nemcsak ellenfeleiket, de vagyonaikat is elvesítik

Carnerának másfél millió dinár az adóssága, de azért London legdrágább szállójában lakik

Londonból jelentik: Primo Carnera, az olasz óriás okszoló hitelezői megtartották első gyűlésüket a csődbíróságnál, amely nemrég elrendelte a csődtől a volt világbajnok ellen. A csődtörvénnyel megfogalmazta, hogy Carnera tartozásai közel másfél millió dinárt tesznek ki. Ebből

1.005.000 dinár Tessini Mária pincérnő követelése házassági ígéret címén

és 31.000 dinár adóhátralék. Ezzel szemben Carnerának nincs egy fillér vagyona sem, mert a „híres ökölvívők szédítő összegeket keresnek ugyan, de nemcsak ellenfeleiket, hanem vagyonaikat is elvesítik”.

A közadás ugyanakkor a londoni Savoy-szállodában, a világ egyik legdrágább szállodájában foglalt le fényes lakosztályt. Hitelezőivel pedig nem sokat törődik.

Zágrebban győzött a Nemzeti Beográdban a Gragyanszki

Zágrebban tegnap a budapesti Nemzeti csapata mérkőzött, a jugoszláv ligabajnokságban vezető HASK együttesével. A Nemzeti a meglehetősen csuszós, mély talajon is igen jól játszott és gólnélküli félidő után 1:0 arányban győzött.

Beográdban a zagrebi Gragyanszki játszott barátságos mérkőzést a BSK csapatával. A félidő itt is gól nélkül végződött, szünet után azonban a zagrebi csapat rákapcsolt és két szép góllal megszerezte a győzelmet.

MAGYAR PROFILIGA EREDMÉNYEK:

Hungária—Kispest 2:0 (2:0).
 Ferencváros—Budai 11 3:1 (1:0)
 Phöbus—Budafok 2:0 (0:0)
 Bocskai—Szürketaxi 2:2 (1:0)
 Elektromos—Törekvés 4:1 (1:0)
 Újpest—Györi ETO 7:1 (3:0)
 VRBÁSZ: Dulcisz—VSC 5:2 (3:0).
 Barátságos.

Hamburg: Németország—Svédország 5:0 (2:0). Világbajnoki selejtező mérkőzés.

A milliomos főkomornyikjáról kiderült, hogy -- nő volt

Newyorkból jelentik: Különös ügyben folytat nyomozást a newyorki rendőrség. Néhány nappal ezelőtt egy szanatóriumban meghalt egy long-islandi milliomos főkomornyikja, Alfred Grouard, akiről csak közvetlen halála előtt derült ki, hogy nem férfi, hanem nő.

A főkomornyik tizennégy éve állott a milliomos szolgálatában. Munkaadója, Joseph Sears volt nagyvállalkozó, rendkívül szerette a komornyikot, aki kitűnő szakácsnak is bizonyult. Tizennégyévi szolgálata alatt egyetlen egyszer sem hagyta el gazdája kastélyát, szabad napjait szobájában, imakönyvébe merülve töltötte.

Két hónappal ezelőtt Alfred Grouard megbetegedett, de nem engedte meg, hogy orvost hívjanak hozzá. Miután állapota rosszabbodott, szanatóriumba szállították, de

itt sem engedte orvost a közelébe.

Halála előtt elvesztette eszméletét, ekkor megvizsgálhatták az orvosok,

akik meglepetéssel állapították meg, hogy Alfred Grouard nem férfi, hanem nő. Nem sokkal a vizsgálat után a rejtélyes életű lakáj meghalt.

A különös esetről értesítették a rendőrséget, amely a kettős életű lakáj holmijai között egy volt munkaadójához intézett levelet talált. A levél visszajött, mert a címzett ismeretlen volt. Ebben a levélben ezeket írta a lakáj:

— Meg lesz lepve, amikor régi eselédje, Lucie levelét olvassa. Nagyon beteg voltam, megöregedtem és nincs pénzem. Ön talán küldhetne nekem valami pénzt. Adományát küldje Alfred Grouard címére, mert ezen a néven ismernek itt.

Csak ilyen módon tudtam lehetővé tenni a magam számára, hogy tisztességes életet éljek.

A nő tizennégy év alatt tizenhat-ezer dollárt keresett a Sears-kastélyban, jóformán semmit sem költött magára, anyagi gondjai tehát nem lehettek. Igaz ugyan, hogy egyetlen fillért, vagy takarékkönyvet nem találtak holmijai között.

URANIA KINO Előadások; köznapokon 5, 7:15 és 9:15 órákor
vasárnap 3, 5, 7:15 és 9:15

MA 5, 7:15 és 9:15 órákor a „A bűn országa” című nagy film második bemutatója

San Franciskó lángokban

Érdeklést jelentenek a törvénytelen idejéből.
Minden idők legizgalmasabb filmje.

Főszerepben: **JAMES CAGNEY**

Szemelvények a zagrebi asztali teniszversenyről

A Zagrebban megtartott országos asztalitenisz-verseny hatalmas mezejönnyel indult. Az ország majdnem minden részéről, tizenkét városból, mintegy hatvan versenyző vett részt a küzdelmekben. A Bogovicseva utcai elemiskola tornatermében szépszámu közönség előtt, négy asztalon folyt a játék reggel nyolctól éjfélig. A szépszámu közönség, főleg zagrebi diákokból regrutálódott, akik tapsaikkal és hangos biztatásaikkal bátorították kedvence játékosait. A résztvevő szerb, horvát, szlovén, magyar és németajku játékosok és nézők bábeli hangzavarából kibontakozott a mai sportszellem igaz képe: a vallási és nemzetiségi különbség nélküli sportbarátság.

A verseny egyik meglepetése a szlovén játékosok nagy előretörése volt. Nyolc játékos indult az országos küzdelemben a lyublyanai és más szlovéniai egyesületek színeiben. Valamennyien igen eredményes játékot mutattak, szép helyezéseket értek el és a selejtező és elődöntő mérkőzéseken elért győzelmeikkel kiejtettek több régi és országos viszonylatban is elismert versenyzőket. Jó idegzetű és ügyeskezű játékosoknak bizonyultak. Kiforrott technikájú, villámgyors leütéseikkel és biztos behendjeikkel ugyszólván lehengerelték ellenfeleiket. Az országos bajnok is közülük került ki. Az országos bajnokságot is szlovén játékos, a zágrábi HASK színeiben induló Weiszbacher nyerte. Ezenkívül a második és harmadik helyet biztosították maguknak.

A zágrábi játékosok vitték el az összes elsőhelyezéseket az ifjúsági bajnokságon kívül. Ez természetes is, mert az országos válogatott csapatot is csaknem kivétel nélkül zagrebi színekben játszó versenyzők alkotják. A zagrebiek szemefénye a 19 éves Ratkovics volt, akinek sikerült felküzdenie magát a döntő játszmáig, de ott az országos bajnoktól vereséget szenvedett. A kistermetű, fürgé zagrebi fiú játékos könnyedséggel győzte le a magasnövésű ellenfeleit. Sikerült lecsapásait sok tussal jutalmazta a drukkererek tábora.

Az idei versenyen újból a támadó játék győzedelmeskedett az úgynevezett „pimplizéssel” szemben. Az elmúlt három év uralkodó játéktípusa bukott meg Zagrebban, a már nem is sportnak nevezhető ütögetés, amikor a játékosok tartózkodnak a leütésektől és csak azon igyekeznek, hogy visszaüssék a labdát. Az ilyen ütögetés nélkülözött minden szépséget és órák hosszáig tartott. Az asztali tenisz vezetői már komolyan gondolkodtak azon, hogy az asztali teniszsport megmentése érdekében új szabályokat dolgozzanak ki, mivel ezt a játéktípust már a világhajnoki tornán is bevezették. A zagrebi küzdelmek során beigazolódott

az is, hogy a támadó játék a sokkal eredményesebb, mint a védekező játéktípus. A ranglista első tíz helyezettje csakis támadó játékosok köszönhető győzelmeit.

A dunabánsági játékosok közül a legszebb eredményt a szuboticiai és noviszádi versenyzők érték el. Eltekintve a kitünő játékerőt képviselő Hazanovicstól, aki szerencsétlenségére mindjárt az első fordulónál összekevert az exbajnok Heksznerrel, aki nehéz küzdelemmel ugyan, de legyőzte. Hazanovicssal ezzel kiesett a versenyből. Stein Lilly a női egyesben küzdött ki a második helyet, míg a vegyespárosban Hazanoviccsal egy kis szerencsével a bajnoki címet is elvihették volna a Florian-Hekszner pár elől. A szuboticiai együttesből az utánpótlás szerepelt kitünően. A „Csikók” első országos versenyükön egy ifjúsági országos bajnokságot és egy nyolcadik helyezést hoztak hazáig. Ilyen nagyvárú bajnoki versenyen, ahol ilyen hatalmas mezejönnyel indult, nagy teljesítménynek számít. Azonkívül az ötödik helyen végzett Konez Károly, a többszörös dunabánsági bajnok. Ezzel az elért eredménnyel két versenyző, Konez és a nyolcadik helyezett Berkes került az országos válogatott keretébe, amely december 24-től tíz napi gyakorló versenyt tart Szomborban. A gyakorlóverseny öt első helyezettje képviseli majd Jugoszláviát a januárban megtartandó világbajnoki tornán.

A szuboticiai asztaliteniszesezők nagy reménye, a 15 éves Harangi nyerte el az ifjúsági bajnoki címet. A dunabánságiak legfiatalabb versenyzője dícséretet érdemel bravuros teljesítményéért, de meg is érdemelte az arany plakettet, amit a zsűri elnöke nyújtott át neki a verseny befejezésekor dícsérő és bátorító szavak kíséretében. Abban az izgalmas küzdelemben és olyan erős ellenfelekkel szemben derekasan megállta a helyét ez a fiatal versenyző, akinek ez volt az első nagyobb versenyzője. Mi szuboticiak, akik vele drukoltunk és akik itthon maradtak, büszkékké vagyunk a mi Haranginkra, aki ha csak az asztali teniszben is, de dícsőséget szerzett a magyar névnek.

Végül meg kell említenünk a zagrebi Magyar Egyetemisták Egyesületének baráti támogatását, amelyet a zagrebi tartózkodásunk alatt jólesően élveztünk. Mi dunabánságiak meglepetéssel találtunk a zagrebi diákok egyesületében. Szeretettel vártak bennünket, gondos házigazdák voltak, testvéri közfogásuk bátorítás volt abban az idegen környezetben. Együtt drukoltak és együtt örültek a győzelmeinknek testvéri szeretettel.

Köszönjük nektek fiúk!

(r.-d.-)

A megmentett lélek

Regény

Irtá: **FERTSEK FERENC**

33

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service. — Utányomás tilos

A kocsival még megálltak egy helyen és Sztojakov kisvártatva visszatért a krakogó, vörös szemhéjával álmosan pislogó Fridecki doktorral.

— Csak hagyja — s a kérdő pillantásra a Mihály térdére tette a tenyerét — hagyja csak, én tudom, mit csinállok. Lehet, hogy nagy hasznukra lesz még ez a részeseges alak — tette hozzá sugva, — de aztán ne sajnálja tőle a vudkira valót.

Ugy is volt. Rengeteg, rengeteg pálinkát szolgált meg a doktor. Megérdemelte volna, hogy annyi pálinka öntözze a torkát, amennyi a jégpáncéllal fedett Tobol medrében el tudott volna hömpölyögni.

Az állomáson, ahol három órákor még híre sem volt a vonatnak, legelőször is hordágyat kerített a doktor és se szó, se beszéd, ráfektette az ugysem kérdezősködő Jelena Andrejevna. Azután összedugta a fejét Sztojakovval. Mihály úgy látta, a haditervet beszélte meg.

Félőt tájban becommogott az állomásra a vonat s a Sztojakov sasszeme legelőször is a betegszállító szerelvényt kereste s hogy megtalálta, rákiabált Mihályra, hogy ne izguljon, a vonat negyvenöt percet vesztegel itt, maradjon nyugodtan a beteg mellett és eltűnt a doktorral együtt.

Félóra múlva kezét dörzsölve jött vissza — ne ma hidegtől dörzsölte a kezét, hiszen ott lógott a muffja a nyakában, szijjon, — azt mondta, úgy megy minden, mint a karikaesapás, igazán semmi, de semmi nehézséggel nem jár a dolog, mindössze ennyi és ennyi rubelbe került. — Mihály elhült, — amit az orosz transportparancsnoknak kellett leadni, kenni kell itt, hiába — a szanitéc altisztból előlépett ezredorvos parancsnok azonban garantálja, hogy elviszi őket Moszkváig. No, nem nagyszerű?

Különb Fridecki beszélt vele s a hangsúly tulajdonképpen a beteg urnón van, amiért őt, akinek speciális gyógykezelésre van szüksége, Moszkvába szállítják — s jót nevetett, hogy a doktor még valami kriksz-krakszot is adott, valami bizonyítványt is irt, amit a parancsnok komoly képpel vett át — ezért Mihály és Márfa cserébe szanitéc-szolgálatot fognak teljesíteni a vonaton. Ez viszont nekik is jó, mert úgy látszik, nincs elég ápolójuk.

Nem lehet az; dehogyan lehet ez így igaz...

De bizony úgy volt. Csak még előbb a halottat tették le a kórházkocsiból, mert ez a szegény osztrák törzstiszt egyenesen a Jelena Andrejevna kedvéért állított be a másvilágra közvetlenül Tobolszk előtt, hogy megürüljön egy ágy — nyugodjék békében szegény.

Mihály katonásan jelentkezett a vonatparancsnoknál, mire az kedélyesen hátbautította.

— Sose fáradjon, elvtárs, ennek a mókának már vége van errefele. Inkább menjen és fordítsa meg a lepedőt a hatos alatt, mert az én gyomrom nem igen bírja már az ilyen randaságot. Azt hiszem, ez sem látja meg Moszkvát...

Mihály nyelt egy nagyot, de mikor meglátta, hogy Jelena Andrejevna vetett ágyon — ha nagyon nagyon kétes tisztaságu ágyon is és ha beteg férfiak között is, de ágyban pihen, — megfordult és szó nélkül megindult a hatos beteg felé, hogy segítsen rajta.

... És most itt ül a jól-rosszul fűtött, de azért mégis csak fűtött vonaton és egymásután hagyja maga mögött azokat az állomásokat, amelyeket jövet annyi bizonytalanság között érintettek. Az »egymásután« ugyan heteket jelent, de baj is az?

Menek hazafelé...

Szamara, Chrotowka, Rajevka...

Ágytálakkal kell egyensúlyozni a mozduló vonaton, pályágyerek-ké vált betegét kell tisztába tenni, dühöngőket kell vizes lepedőbe csavarni — nem baj.

Hazafelé mennek! Ha-za-me-gyünk, ha-za-me-gyünk — a vonat kerekei is ezt kattogják.

Ha-za-ha-za-ha-za megyünk... Kórházvagon csak három volt, a többi negyedosztályu kocsi. A kórházkocsikban két szanitéc; egyik nappal, másik éjjel teljesített szolgálatot, de ha szükség volt rájuk, minduntalan keresni kellett őket. Így történt, hogy majd minden munka Mihályra szakadt, aki egyik betegkocsiból a másikba imbolygott naphosszat és nem jutott hozzá, hogy szétnézzen a vonaton ismerős után. Márfa nem használhatta, Márfa legfeljebb abban a kocsiában végzett apróbb szolgálatokat a betegek körül, ahol Turzanskynét helyezték el.

Hogy a betegeket rendszertelenül össze-vissza fektették a kocsikban: azt mingyárt az első napon meglátta Mihály és meglátott mást is, amire a hazaszabadulás lábában nem is gondolt.

(Folytatjuk.)

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra 28 — dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80 — dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160 — dinár
(kihordó útján 172 din.)
zlazl svakodnevo - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacsekkszám: 12
Zagreb, 46.692